

Tárgytematika / Course Description

Tanácsadási elméletek és technikák

ALPMPA1061

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Pongrácz Attila

Félév / Semester: 2020/21/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 21/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Eligazodjanak a hallgatók a tanácsadási elméletek és technikák témaköréhez / mentoráláshoz, coachinghoz tartozó irodalmak és források között; megismerjék a tanácsadás, mentorálás, coaching fogalmát, gyökereit és főbb tendenciáit; felismerjék mindezek szerepét és lehetőségeit a mentorálási, pedagógiai (emberi erőforrás-fejlesztési), tanácsadási munka során; tapasztalatokat szerezzenek esettanulmányok feldolgozása által, amelyek segítik az elméleti tudásanyag gyakorlati alkalmazását; megismerjék a különféle tanácsadási, mentoring és coaching módszereket és technikákat; tudatosan építsenek a más diszciplínákkal (pl. pszichológia, pályaaorientáció) meglévő átfedésekre, kapcsolatokra.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A mentoráláshoz és a coachinghoz, mint a személyes/személyi tanácsadás régi-új módszeréhez tartozó irodalmak és források. A tanácsadás és coaching fogalma, múltja és főbb tendenciái. A mentoring és coaching szerepe és lehetőségei a pedagógiai tanácsadási munka során. Szakirodalmak és esettanulmányok feldolgozása az elméleti tudásanyag gyakorlati alkalmazására. A coaching folyamatának a megismerése és modellezése, a különféle eszközök felhasználásának lehetőségei. Kapcsolat más gyakorlati tanácsadási módszertanokkal (pl. életpálya-tanácsadás).

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: az órák, konzultációk (online, vagy jelenléti) 80%-án való részvétél

A tantárgy folyamatos számonkéréssel (évközi jeggyel) zárul, amelyet az alábbi két feladat teljesítésével és a **Moodle rendszerbe történő feltöltésével, valamint a konzultációs időpontok egyikén történő rövid szóbeli bemutatásával** lehet megszerezni:

1.: A mellékelt irodalomjegyzékből, vagy saját irodalomkutatásból **kiválasztott szakirodalom részletes elemző, kritikai bemutatása 3-5 oldal** terjedelmű házi dolgozat, **vagy egy 10-15 diából** álló ppt formájában.

2.: Egy szabadon választott tanácsadási, mentorálási helyzet, probléma valamely **coaching folyamatmodellbe illesztett „megoldásának” az összefoglalása 3-5 oldal** terjedelmű házi dolgozatban. A mentorált (ügyfél, coachee, akinek az anonimitását maximálisan tiszteletben tartjuk) egy, a hallgató (a mentor, coach) által szabadon választott személyt (pl. hallgatótárs, egyéb ismerős), akit felkér a mentorálási / coaching folyamatra, és akinek a hozott témáján dolgoznak egy 30-45 perces (akár online) beszélgetés során. A beszélgetés levezetéséhez az órákon és a szakirodalomban megismert módszerek (kérdéstechnika) és a tematikában lévő szakirodalmak, továbbá az interneten elérhető, kapcsolódó szakmai tartalmak nyújtanak segítséget.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

BALÁZS László: Érzelmi intelligencia a szervezetben és a képzésben (29 gyakorlat trénereknek, tanároknak, coachoknak). Z-Press Kiadó, Miskolc, 2014.

BLENK, Detlev: Történetek trénereknek coachoknak tanároknak tanácsadóknak vezetőknek. Miskolc, Z-Press, 2010.

BLOCK, Peter: Makulátlan tanácsadás. Útmutató a szervezeti változásokhoz tanácsadóknak, ügyfeleknek, vezetőknek. Budapest, HVG Kiadó, 2005.

BLÜMMERT, Gisela: Vezetői tréninggyakorlatok. Miskolc, Z-Press, 2011.

BONO, Edward de: A hat gondolkodó kalap. A párhuzamos gondolkodás szakaszai. Budapest, Manager Könyvkiadó, 2007.

COPE, Mick: A coaching módszertana. Az együttműködésre épülő coaching kézikönyve. Budapest, Manager könyvkiadó, 2007.

CSÍKSZENTMIHÁLYI Mihály: Flow. Az áramlat. A tökéletes élmény pszichológiája. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1997.

CSÍKSZENTMIHÁLYI Mihály: Jó üzlet. Vezetés, áramlat és az értelem keresése. Győr, Lexecon Kiadó, 2009.

DRUCKER, Peter F.: Drucker minden napra. 366 inspiráló és motiváló gondolat az év minden napjára, mindenki számára. Budapest, Manager Könyvkiadó, 2009.

DRUCKER, Peter F.: A hatékony vezető. Az eredményes irányítás kézikönyve. Budapest, Park Könyvkiadó, 1991.

DÜRRSCHMIDT, Peter - KOBLITZ, Joachim - MENCKE, Marco, ROLOFS, Andrea - RUMP, Konrad - SCHRAMM, Susanne - STRASMAN Jochen: Trénerkézikönyv. Bp., Z-Press, 2008.

GOLEMAN, Daniel: Érzelmi intelligencia. Budapest, Háttér Kiadó, 1997.

GOLEMAN, Daniel: Érzelmi intelligencia a munkahelyen. Budapest, Edge 2000 Kiadó, 2004

GOLEMAN, Daniel: Társas intelligencia - az emberi kapcsolatok új tudománya. Budapest, Nyitott Könyvműhely, 2007.

GRÜN, Anselm: Életet fakasztó vezetés. A vezetés elvei Szent Benedek Regulájában. Pannonhalma, Bencés

Kiadó, 2013.

KELLÓ Éva: Coaching alapok és irányzatok. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2014.
https://mersz.hu/hivatkozas/dj78caei_book1#dj78caei_book1

KISS Ulrich SJ: Szolgáltató vezető a tanuló vállalkozásban: Budapest, Jezsuita Kiadó, 2017.

KLEIN Balázs – KLEIN Sándor: A szervezet lelke. Budapest, Edge 2000 Kiadó, 2008.

KOMÓCSIN Laura (szerk.): 77 tanulságos történet vezetőkről, coachoktól és tanácsadóktól. Budapest, Manager Könyvkiadó, 2010.

KOMÓCSIN Laura: Módszertani kézikönyv coachoknak és coachingszemléletű vezetőknek I. Budapest, Manager Könyvkiadó, 2009.

KOMÓCSIN Laura (szerk.): Módszertani kézikönyv coachoknak és coachingszemléletű vezetőknek II. 21 klasszikus coachingfolyamat. Budapest, Manager Könyvkiadó, 2011.

KOMÓCSIN Laura: A Business Coaching megtérülése. In: Humánpolitikai Szemle, 2009/5, 68-78.

KROEHNERT, Gary: Szabadtéri tréninggyakorlatok. Miskolc, Z-Press, 2004.

KROEHNERT, Gary: 102 extra tréninggyakorlat. Miskolc, Z-Press, 2005.

KROEHNERT, Gary: 103 játékos tréninggyakorlat. Miskolc, Z-Press, 2004.

LÉGRÁDINÉ Lakner Szilvia: A rogersi szemlélet a tréning- és coaching munkában. In: Tudásmenedzsment, 2007. október, 44-52.

LÉGRÁDINÉ Lakner Szilvia: Coaching – a fejlesztő tanácsadás. In: Humánpolitikai Szemle, 2007/1. 36-47.

LÉGRÁDINÉ Lakner Szilvia: Új szemlélet a fejlesztő tanácsadásban: a coaching. In: Tudásmenedzsment, 2006. október, 82-92

LIGETI György: Úristen, megint tréning! Budapest, M-érték Kiadó, 2011.

LÖVEY Imre - NADKARNI, Manohar S.: Az örömteli szervezet. Vállalati egészségről, betegségről és gyógy módokról vezetőknek és tanácsadóknak. Budapest, HVG Kiadó, 2008.

MEIER, Daniel: A coach hajónaplója. Budapest, SolutionSurfers Magyarország Kft., 2013.

NEALE, Stephen, - SPENCER-ARNELL, Lisa – WILSON, Liz: Érzelmi intelligencia coaching. A vezető, a coach és az egyén teljesítményének fejlesztése. Veszprém, Oktker-Nodus Kiadó, 2009.

PEEL, Malkom: Kommunikációs készségek fejlesztése. Budapest, Trivium, 1999.

KOTTER, John – RATHGEBER, Holger: Olvad a jéghegyünk. Változás és siker bármilyen körülmények között. Trivium Kiadó, Budapest, 2007.

RATNEY, Harvey – GEORGE, Evan – Iveson, Chris: Brief coaching – Megoldásközpontú megközelítés. Budapest, SolutionSurfers Magyarország Kft., 2014.

SÁRVÁRI György: A belső harcos útja. Coaching kézikönyv. Budapest, Sanoma Budapest Kiadói Zrt., 2008.

- SCHAFFER Beáta: Ifjú titánok - Az ezredforduló fiatal vezetői egy coach szemével. Miskolc, Z-Press, 2012.
- SCHULZE-SEEGER, Jürgen: Trénerek módszertani kézikönyve. A fekete öves tréner trükkjei. Miskolc, Z-Press Kiadó, 2010.
- STILLWELL, William – MOORMON Jere: A konfliktus az élet része. A háború elkerülhető. Konfliktusok személyközpontú megközelítése. Budapest, EDGE – OFI, 2009.
- SZABO, Peter – MEIER, Daniel - HANKOVSKY Katalin: Rövid és tartós coaching - Megoldásközpontú beszélgetések. Budapest, Ad Librum Kiadó, 2013.
- SZILAS Roland: HR eszközök és a munkavállalók lelkiismereti szabadsága. In: Munkaügyi Szemle, 2008/4. sz. 11-13.
- SZILÁGYI Klára: Az egyéni tanácsadás. Módszertani kézikönyv a munkavállalási, munka-, pályatanácsadók számára. Gödöllő, SZIE GTK Szent István Egyetemi Kiadó, 2006. (korábbi kiadás: Gödöllő, GATE, 1997.)
- SZILÁGYI Klára: Munka-pályatanácsadás mint professzió. Budapest, Kollégium Kft., 2000., 2003., 2007. 99-192., 193-243., 245-277.
- SZILÁGYI Klára: A tanácsadás módszerei I-II : a munkavállalási tanácsadó szakos hallgatók számára. 3., átd. kiadás. Gödöllő, Szent István Egyetem. 2003.
- TAMBLYN, Doni – WEISS, Sharyn: Humoros tréninggyakorlatok nagykönyve. Miskolc, Z-Press, 2002.
- VOGELAUER, Werner: Coaching a gyakorlatban : vezetők szakszerű tanácsadása és támogatása. Budapest, KJK-KERSZÖV Kft, 2002.
- VOGELAUER, Werner: A coaching módszertani ABC-je : a sikeres tanácsadó gyakorlati kézikönyve. Budapest, KJK-KERSZÖV Kft, 2002.
- WEHRLE, Martin: Az 500 legjobb coaching-kérdés. Nagy munkatankönyv kezdők és haladók számára, coaching-képességeik fejlesztésére. Budapest, Gabó Kiadó, 2014.
- WEHRLE, Martin: 50 kreatív coaching ötlet . Profi coachok gyakorlati kézikönyve. Miskolc, Z-Press Kiadó, 2015.
- WHITMORE, John: Coaching a csúcsteljesítményért. Miskolc, Z-Press, 2008.
- ZELINA György: Mesterségem címe: Coach. Budapest, Dekameron Kiadó, 2013.

Folyóiratok: Magyar Coachszemle (<http://coachszemle.hu/>), Új Pedagógiai Szemle (<https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/lapszamok>), Vezetéstudomány (https://matarka.hu/szam_list.php?fsz=107), Humánpolitikai Szemle (https://matarka.hu/szam_list.php?fsz=62)

Internetes oldalak:

<http://acoaching.hu/>; <http://businesscoach.hu/>; <http://www.classis.hu/>; <http://www.coachfederation.hu/>;
<https://coaching.lap.hu/>; <http://www.coachkor.eu/>; <https://www.coaching.com/>; <http://www.coachszemle.hu/>;
<http://foresight.solutions/>; <http://www.hrcafe.eu/>; <http://hrkatalogus.hu/>; <http://www.hrportal.hu/>;
<http://jegtoro.blog.hu/>; www.legacy.hu; <http://mbj.hu/>; <http://www.samlingsolution.hu/>;
<http://www.solutionsurfers.hu/>; <http://tehetseg.hu/>

Speciálisan mentoráláshoz tartozó, letölthető irodalmak:

Dávid Mária – Gefferth Éva – Nagy Tamás – Tamás Márta: Mentorálás a tehetséggondozásban. Budapest, magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2014. http://tehetseg.hu/sites/default/files/konyvek/geniusz_35_net.pdf

Di Blasio Barbara - Paku Áron – Marton Melinda: A mentor mint kapuőr a tanári professzió kialakításában. http://www.oktatas.hu/koznevelas/projektek/tamop_315_pedkepzes_fejl/projekthirek/t315_mentor_mint_kapuor?printMode=true

In: Új pedagógiai szemle 2011/11-12. 183-193. http://epa.oszk.hu/00000/00035/00150/pdf/EPA00035_upsz_2011_11-12_183-193.pdf

Fáyné Dombi Alice: A mentori tevékenység időszerű kérdései. Oktatási segédanyag a Gyakorlatvezető mentor szakirányú továbbképzési szakhoz. Szeged, 2011. http://www.jgypk.u-szeged.hu/tamopb/download/tananyag/A_mentori_tevékenyseg_idoszeru_kerdesei.pdf

Kotschy Beáta, Sallai Éva, Szőke-Milinte Enikő (öszeáll.) (2016): Mentorok tevékenységének támogatása. Segédanyag a köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusgyakornokok mentorainak. Budapest, Oktatási Hivatal https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/mentori_segedlet.pdf

Kovács Krisztina – Fáyné Dombi Alice: Mentortanár szakos hallgatók mentorképe, mentorszerep-felfogása. In: Torgyik Judit (szerk.) (2015): Százarcú pedagógia. Komárno: International Research Institute s. r. o. 319-331. <http://www.irisro.org/pedagogia2015januar/63KovacsKrisztina-FayneDombiAlice.pdf>

Lesznyák Márta: A mentortanár szerepe a szakmai szocializációban és feladatai. <https://www.u-szeged.hu/download.php?docID=24139>

A mentor szerepe a tehetségfejlesztésben. http://csanyialapitvany.hu/document/51852_5f3c759161.pdf/TWVudG9yIHN6ZXJlcGUgYSB0ZWldHPDqWdmZWpsZXN6dMOpc2Jlbi5wZGY=.

Dr. Mlinarics József – Juhász Ágnes (szerk.): Mentorálás – Mentorság! Törvénymódosítási ajánlások

kidolgozás. Budapest, 2008. www.taninfo.hu/tanulmanyok/mentoralas.doc

Dr. Nemeskéri Gyula – Pataki Csilla: A mentor feladatai. Módszertani füzet. Budapest, Ergofit Kft, 2003.
<http://www.fejerkozsig.hu/domain34/files/modules/module15/374402150E1471498.pdf>

<http://docplayer.hu/260306-A-mentor-feladatai-modszertani-fuzet.html>

Singer Péter (összeáll.) (2014): Mentor-gyakornok pilotprogram. Zárótanulmány. Budapest, Oktatókutató és Fejlesztő Intézet

http://ofi.hu/sites/default/files/attachments/mentor-gyakornok_pilotprogram_-_zarotanulmany.pdf

Tóth-Márhoffer Márta – Paksi László: Mentori feladatokra jelentkező pedagógusok elvárásai és kompetenciáinak önértékelése. In: Iskolakultúra, 2011/12. 29-40.
http://epa.oszk.hu/00000/00011/00160/pdf/iskolakultura_2011_12_029-040.pdf

Dr. Vargáné Csatóry Tünde – Nagy Mariann: Kézikönyv mentortanárok számára. Debrecen, Debreceni Egyetem BTK, 2015.
http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/kezikonyv_mentortanarok_szamara.pdf

Oktató: Dr. Pongrácz Attila